Yöneticilerin Lider Davran??lar?n? Betimleme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yöneticilerin Lider Davran??lar?n? Betimleme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33422

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yöneticilerin Lider Davran??lar?n? Betimleme Ölçe?i, yöneticilerin sergiledi?i liderlik davran??lar?n? çal??anlar?n bak?? aç?s?yla ölçmek amac?yla uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle liderlik tarzlar?n?n çal??anlar?n tutumlar? üzerindeki etkilerini inceleyen ara?t?rmalarda kullan?lmak üzere geli?tirilmi?tir. Ölçe?in temel amac?, yöneticilerin davran??lar?n? sistematik bir ?ekilde de?erlendirerek, bu davran??lar?n **örgütsel ba?l?l?k** gibi önemli sonuç de?i?kenleri üzerindeki potansiyel etkilerini ara?t?rmakt?r. Ölçek, 2010 y?l?nda Nusret Erceylan taraf?ndan haz?rlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda bir uyarlama çal??mas? olarak sunulmu?tur.

Ölçek, yan?tlay?c?lardan yöneticilerinin belirli davran??lar? ne s?kl?kla sergiledi?ini de?erlendirmelerini isteyen 5'li **Likert ölçe?i** format?n? kullanmaktad?r. Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in yap?sal geçerlili?ini ve güvenilirli?ini Türk kültür ve organizasyon yap?s?na uygun olarak test etmeyi amaçlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Liderlik Davran??lar?, Yönetici Performans?, **Örgütsel Ba?l?l?k**, Psikolojik Ölçme, **Likert Ölçe?i**, **Uyarlama**.

Yazarlar

Nusret Erceylan

Amaç

Yöneticilerin Lider Davran??lar?n? Betimleme Ölçe?i'nin temel amac?, çal??anlar?n alg?lad??? yönetici **liderlik davran??lar?n?** ölçmektir. Bu ölçek, yöneticilerin çal??anlarla olan etkile?imlerinde hangi liderlik boyutlar?n? (örne?in, ili?ki odakl?l?k veya görev odakl?l?k) daha yo?un kulland?klar?n? belirlemeye yard?mc? olur.

Ölçe?in geli?tirildi?i yüksek lisans tezi ba?lam?nda, özel amaç, yöneticilerin sergiledi?i liderlik davran??lar?n?n çal??anlar?n kuruma olan **örgütsel ba?l?l?k** düzeyleri üzerindeki nedensel ili?kisini ve etkilerini ara?t?rmakt?r. Bu sayede, kurum içi liderlik e?itimlerinin ve geli?im programlar?n?n etkinli?inin de?erlendirilmesine zemin haz?rlanmaktad?r.

Yap?

Ölçek, temel olarak **liderlik davran??lar?** yap?s?n? ölçmektedir. Liderlik davran??lar? genellikle iki ana boyut etraf?nda kümelenir: ?lgi/Dü?ünce (Concern for People/Consideration) ve Yap?y?

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ba?latma/Görev Odakl?l?k (Initiation of Structure/Task Orientation).

Bu ölçek, çal??anlar?n yöneticilerini bu boyutlar aç?s?ndan nas?l alg?lad???n? de?erlendirir. Yüksek puanlar, yöneticinin ilgili boyutta daha belirgin davran??lar sergiledi?ini gösterir. Ölçe?in **uyarlama** sürecinde, orijinal ölçe?in (muhtemelen LBDQ - Lider Davran??? Betimleme Anketi gibi bir araç) alt boyutlar?n?n Türk organizasyonel kültüründe de geçerlili?ini koruyup korumad??? incelenmi?tir.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi? olsa da, bir **uyarlama** çal??mas?nda yap? geçerli?i analizlerinin (Construct Validity) yap?lmas? zorunludur. Bu, genellikle çeviri sonras? dilsel e?itli?in sa?lanmas? ve ard?ndan do?rulay?c? veya aç?mlay?c? faktör analizlerinin gerçekle?tirilmesi anlam?na gelir.

Tezin orijinal metninde, ölçe?in kavramsal yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu olup olmad???n? gösteren **faktör analizi** sonuçlar? ve di?er ölçeklerle olan ili?kisini gösteren ölçüt ba??ml? geçerlik (Criterion-Related Validity) verilerinin sunulmu? olmas? beklenir. Bu analizler, ölçe?in Türk örnekleminde yöneticilerin liderlik davran??lar?n? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak için kritik öneme sahiptir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenirlik bilgisi eksik olmas?na ra?men, uyarlama çal??malar?nda iç tutarl?l?k katsay?s?n?n (Cronbach's Alpha) hesaplanmas? standart bir prosedürdür. Bu katsay?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ölçe?in güvenilirli?inin yüksek olmas? (genellikle .70 veya üzeri), ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farkl? ko?ullara kar?? istikrarl? oldu?unu ve rastgele hatalardan nispeten ar?nm?? oldu?unu gösterir. Orijinal tez çal??mas?nda bu iç tutarl?l?k katsay?s?n?n alt boyutlar ve toplam ölçek düzeyi için detayl? olarak raporlanm?? olmas? muhtemeldir.

Faktör Analizi

Yöneticilerin Lider Davran??lar?n? Betimleme Ölçe?i'nin **uyarlama** sürecinde, ölçe?in orijinal yap?s?n? Türk kültüründe yeniden do?rulamak amac?yla **faktör analizi** (genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi - AFA ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi - DFA) kullan?lm??t?r.

Bu analizler, ölçe?in maddelerinin, teorik olarak ölçülmesi beklenen temel liderlik boyutlar? alt?nda kümelenip kümelenmedi?ini test eder. Ba?ar?l? bir faktör yap?s?, ölçe?in yap?sal geçerlili?inin sa?land???n? ve ölçülen kavram?n Türk örnekleminde de tutarl? bir ?ekilde ayr??t???n? gösterir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçme Arac? Detaylar?

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Çal??anlar?n, yöneticilerinin davran??lar?n? de?erlendirdi?i öz-bildirim tarz?nda bir araçt?r.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Çal??anlar (Employees) ve Örgüt Üyeleri (Organizational Members).

Age Group: Çal??ma ya?am?nda aktif olan yeti?kinler.

Population Details: Ölçek, özellikle yöneticilik pozisyonunda bir üstü bulunan ve onun liderlik davran??lar?n? gözlemleyebilen çal??anlar üzerinde uygulanm??t?r.

Test Methodology: 5'li **Likert Derecelendirme Ölçe?i** kullan?lm??t?r. Yan?t seçenekleri genellikle "Hiçbir zaman"dan "Her zaman"a kadar uzanan bir yelpazede sunulur. Puanlama, maddelerin toplanmas? veya alt faktör ortalamalar?n?n al?nmas? yoluyla yap?l?r.

The original PDF of the scale and related documents can be downloaded here: yoneticilerin-lider-davranislarini-betimleme-olcegi-toad.pdf

Anahtar Kelimeler

Yönetim Psikolojisi, Organizasyonel Davran??, Liderlik Tarzlar?, Yönetici Etkinli?i, Personel Yönetimi, **Faktör Analizi**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: ?nönü Üniversitesi, Malatya (Tez Ba?lam?nda)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Nusret Erceylan'?n 2010 y?l?nda tamamlad??? yüksek lisans tezi kapsam?nda uyarlanm?? ve kullan?lm??t?r. Ticari izinler ve ücret bilgileri tezin yay?mland??? kuruma veya sorumlu yazara dan???larak netle?tirilmelidir. Akademik ara?t?rmalarda kullan?m genellikle tezin referans

ARABPSYCHOLOGY.COM

gösterilmesi ko?uluyla serbest olabilir.

Kaynaklar

Erceylan, N. (2010). *Yöneticilerin liderlik davran??lar?n?n çal??anlar?n örgütsel ba?l?l?klar? üzerindeki etkileri ve bir ara?t?rma* (Yüksek Lisans tezi). ?nönü Üniversitesi, Malatya.
Ek bilgi linki: toad.halileksi.net

Yöneticilerin Lider Davran??lar?n? Betimleme Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ancak, ölçe?in yap?s? gere?i maddelerin, yöneticinin çal??anlara kar?? gösterdi?i ilgi, destek ve görev da??l?m? gibi liderlik davran??lar?n? de?erlendiren ifadelerden olu?mas? beklenmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM